

Aan

Minister

nota

Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen: European Port
Strategy en European Maritime Industry Strategy

TER BESLISSING

Datum

25 maart 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/52640

Opgesteld door

DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Zeehavens

Beslistermijn

1 april 2026

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 4 maart 2026 publiceerde de Europese Commissie (hierna: Commissie) de *European Port Strategy* (hierna: Havenstrategie) en de *European Maritime Industry Strategy* (hierna: EMIS) in twee afzonderlijke mededelingen. De BNC-fiches voor deze voorstellen worden op 30 maart behandeld in het interdepartementale BNC-overleg. Behandeling in de Ministerraad is op 10 april. Met deze nota wordt het concept-fiche voor de Havenstrategie aan u voorgelegd.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is eerstverantwoordelijk voor het BNC-fiche voor de Havenstrategie en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is eerstverantwoordelijk voor het fiche voor EMIS. De trajecten voor de BNC-fiches lopen niet geheel gelijk op. Daarom wordt de tekst van het BNC-fiche voor de EMIS apart aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de inhoud van het bijgevoegd BNC-fiche Havenstrategie.

Het is denkbaar dat het BNC-fiche na bespreking in het BNC-overleg of de CoCo nog op enkele punten wijzigt. Indien dit de inhoud wezenlijk raakt, zal dit aan u worden voorgelegd voorafgaand aan de bespreking in de Ministerraad.

Kernpunten

- De Havenstrategie betreft een mededeling van de Europese Commissie en daarmee geen nieuwe wet- en regelgeving.
- Wel kondigt de mededeling de nodige nieuwe initiatieven aan voor de toekomst. Nederland zal deze ontwikkelingen met interesse volgen en proactief input leveren waar mogelijk gelet op het grote belang voor Nederland en de Nederlandse zeehavens.
- Belangrijke initiatieven die worden aangekondigd zijn bijvoorbeeld:
 - Ontwikkelen richtsnoeren beoordelen *Foreign Direct Investments* (FDI).
 - Versnellen vergunningprocedures voor energie, recycling, decarbonisatie via het *European Grids Package* en de milieumobiliteit.
 - Actualiseren bestaande richtsnoeren voor *port security*.
 - Ontwikkelen van een EU-kader voor achtergrond checks van havenmedewerkers.

- Uitvoeren van op EU-niveau gecoördineerde risicobeoordeling rond cybersecurity.
- Ontwikkelen richtsnoeren voor toepassing veiligheidsregelgeving voor havenmedewerkers aan boord van schepen.
- De indruk over de Havenstrategie is positief. Nederland heeft voorafgaand aan de publicatie van de Havenstrategie een *non-paper* ingediend. Veel van de inhoud daarvan is in de strategie terug te vinden.
- Aangezien het een mededeling betreft en geen regelgeving, zal de tekst van de strategie niet meer veranderen naar aanleiding van de besprekingen in de raadswerkgroepen. Wel zullen tijdens de Transportraad Raadsconclusies worden vastgesteld.
- Onder meer de volgende punten zullen tijdens de besprekingen in Brussel aan de Commissie worden meegegeven:
 - Waar lidstaten worden opgeroepen bepaalde acties te ondernemen, wordt gevraagd om een uniforme implementatie daarvan, om het level playing field te waarborgen.
 - Nederland had graag gezien dat een er nationaal contactpunt was ingesteld voor Foreign Direct Investments in havens en een EU-brede werkgroep daarover.
 - De Commissie zal worden gevraagd naar haar visie op de positie van havens in de toekomstige herziening van de Alternative Fuels Infrastructure Regulation en Fuel EU Maritime.
 - Steun voor de aangekondigde herziening van de taxonomiecriteria voor verduurzaming van scheepvaart, aangezien de huidige criteria slecht toepasbaar zijn.

Datum

25 maart 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/52640

Opgesteld door

DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Zeehavens

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

Krachtenveld

Op het BNC-fiche is meegelezen door de ministeries van Algemene Zaken, Economische Zaken en Klimaat, Financiën, Defensie, Justitie & Veiligheid en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid & Natuur. Daarnaast is meegelezen door het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Commentaar op het fiche is zoveel mogelijk verwerkt. Grote discussiepunten hebben zich niet voorgedaan.

Het Havenbedrijf Rotterdam is overwegend positief en heeft enige aandachtspunten meegegeven voor de besprekingen in Brussel. Die sluiten goed aan bij het BNC-fiche.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

In de Havenstrategie geeft de Europese Commissie weer hoe zij aankijkt tegen de positie van de Europese zee- en binnenhavens. De Commissie benadrukt dat Europese havens cruciale pijlers zijn onder onze economie, samenleving, veiligheid en strategische autonomie. Daarbij worden ook de achterlandverbindingen (vaarwegen en spoor) en specifiek een versterkte positionering van de binnenhavens meegenomen als focuspunten. Tegen deze achtergrond beoogt de strategie samenhang te brengen in lopende en nieuwe initiatieven in en deze te versterken.

Het kabinet heeft zich de afgelopen jaren, in lijn met de Motie Koerhuis/Van der Molen, actief ingezet voor de totstandkoming van een Europese Havenstrategie.¹

Het kabinet heeft tevens, in nauwe afstemming met betrokken departementen en de maritieme sector, een *non-paper* ingediend waarin de kerninzet voor deze strategie uiteen is gezet. Het kabinet benadrukt hierin dat Europese havens adequaat moeten worden ondersteund bij de omvangrijke uitdagingen en transitie waarmee zij momenteel worden geconfronteerd. Het gaat daarbij onder meer om het versterken en behouden van de concurrentiekracht, het vergroten van de weerbaarheid en strategische autonomie, en het faciliteren van de energie- en duurzaamheidstransities.

Veel van het Nederlands *non-paper* is terug te vinden in de strategie. De algemene indruk over de Havenstrategie is dan ook positief.

Politieke context

Minister Berendsen heeft zich in zijn rol als Europarlementariër (CDA/EVP) ingespannen voor de totstandkoming van de Havenstrategie. Dit met een specifieke focus op het tegengaan van de veiligheidsrisico's van buitenlands eigenaarschap in zeehavens. Vanuit IenW is er op diverse momenten met dhr. Berendsen gesproken om thema's te bespreken en onderling positie te bepalen.

De fractie van *Renew Europe* in het Europees Parlement heeft op 3 maart 2026 een *position paper* uitgebracht over de positie van havens en de maritieme industrie.² Deze positie sluit goed aan op het standpunt van het kabinet zoals neergelegd in deze BNC-fiches. Ook de EVP-fractie heeft gereageerd.

Financiële/juridische overwegingen

De mededelingen hebben geen juridische of financiële gevolgen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	BNC-fiche European Port Strategy	
2.	European Port Strategy	

Datum

25 maart 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/52640

Opgesteld door

DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Zeehavens

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

¹ Kamerstuk 36200-XII-62

² [RE Position Paper European Ports.pdf | Ontwikkeld door Box](#)